

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula.
Kiadó laptulajdonos: László József.

Egyesszám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

A főispán nyilatkozatai.

— július 12.

(gr.) Hajdúvármegye hazafias közönségétől nem vártunk egyebet, mint a mi történt. Határozatával csatlakozott a nemzeti ellentállás harcterére lépett köztörvényhatóságokhoz. Bocskay hagyományai elevenedtek fel, Bocskay szelleme lengett a hajduk tanácskozástermékén keresztül.

A főispáni állásról magáról nem mondhatnók el ma már, hogy jellegében a régi, történelmi hagyományokat tartaná fenn. Annál kellemesebben érintett, hogy Hajdúvármegye főispánja, Domahidy Elemér tegnap maga sem maradt hazafiság tekintetében vármegyéje közönsége mögött. Igaz ugyan, hogy Domahidy Elemér még ma is főispán, bizalmasa a kormánynak, az a kormány pedig az erőszakotól visszarettenvén, a megkerülés, a kifárasztás eszközeivel szándékozik munkához látni. Amidőn tehát a főispán tökéletesen hazafias szellemben nyilatkozik, bizalmi állásában ellenben megmarad, felületes szemlélő, aggályoskodó természetű ember az ő eljárásában a Fejérváry-Tiszaféle kertelő álláspont megnyilatkozását láthatná.

Am ez nincsen így. Domahidy főispán nem tartozik a biztosító vigécekből, kisebb kaliberű miniszteri hivatalnokokból, bihari vig cimborákból ki-nevezett főispánok sorába. Ő először is Domahidy. Az ő eljárása inkább emlékeztet bennünket ama kifogástalan magyar hazafiságu urak, így például Vályi János, az 1865-68-iki szélsőbal tagjának, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület főgondnokának eljárására, kik 1848. leverése után és az elnyomatás éveiben hivatalt vállaltak, hogy az üldözött hazafiak menekülését, a folyton lappangó szabad törekvések fejlődését elősegítsék és biztosítsák. Ha tehát Domahidy főispánnak az a célja, hogy a kormány törvénytelen törekvéseinek élet vegye, az izgalmak katasztrófászerű kitörését megelőzze, ezt a szerepet szépnek, hasznosnak találjuk s szerencsét kívánunk a főispánnak, ha e célra való hazafias törekvései kellő egyensúlyban maradhatnak.

Azért sem akartuk az egy napig tartó események módjára kezelni Domahidy főispán nyilatkozatait, mert azok több tekintetben elűtnek a főispánoknak rendszerint kezök ügyében levő

sablonoktól. A mit a főispánt megillető kettős bizalomról mond, „keresi azok bizalmát a kormány bizalma alapján, a kik a kormánynak bizalmatlanságot szavaznak“, az formás, szellemes mondas. A midőn pedig tartaléktalanul aláveti magát a többség akaratának és a magyar vezényszót a nemzettől eredt, tehát a nemzet által meg is változtatható felségjognak nyilvánítja, ez oly szerencsés invenció. amely Domahidy Elemért ama főispánok sorába emeli, a kik előtt november 18. és január 26. után is kalapot emelünk.

Kitűnt hétfőn, hogy Domahidy Elemér hazafias főispán, a ki a mellett nem csupán megyéjét képes kormányozni, de saját jövője iránt is kitűnő érzéke van. Szép karriert kívánunk neki a beköszöntendő új korszakban!

Politikai hírek.

— **A lipótszentmiklósi kerületben a függetlenségi párt is állított jelöltet** Lányi Bertalan igazságügyminiszterrel és Stodola nemzeti jelölttel szemben. A függetlenségi párt jelöltje Mocsáry Géza ungvármegyei nagybirtokos, a ki már megkezdte körutját a kerületben. Támogatására több függetlenségi képviselő utazik Lipótszentmiklósról. Mocsáry Géza ma az ungvári közjegyző által hitelesített nyilatkozatot tesz közzé, a melyben kijelenti, hogy tízezer korona erejéig kész kárpótolni azokat a vármegyei tisztviselőket, a kik a képviselőház ismeretes határozatának végrehajtása miatt az alkotmányellenes kormány részéről anyagi kárt szenvednének.

— **A kereskedelmi szerződések.** Bécsből: jelentik Neue Freie Presse hire szerint Ausztria Magyarország svájci diplomáciai képviselője felszólítást kapott a svájci szövetséges kormánytól, hogy nyújtsa át Ausztria Magyarország követeléseinek lajstromát a kereskedelmi szerződési tárgyalásokat illetőleg és intézkedjék a követelések kölcsönös kicserélése iránt. Hirszerint a napokban hasonló értelemben fordulnak a bolgár és a belga kormányhoz, később pedig a többi Balkán államhoz és Oroszországhoz is.

A nagy válság.

— július 12.

Fejérváry Géza báró miniszterelnök tegnapi kijelentése után biztosra vehető, hogy most már jó ideig csönd lesz a politikában. A miniszterelnök nem fog békekisérleteket tenni őszig. Nem is lesz a fővárosban, hanem egészségének helyreállítása végett Karlsbadba utazik.

A baloldalon sem fog semmi különös történni. A nagy szünet előtt a vezérő bizottság még egyszer összeül. Kossuth Ferenc elnök tegnap küldte széjjel az erre vonatkozó meghívókat, melyek péntek délután 5 órára hívják össze a vezérő bizottságot.

Értesülésünk szerint a koalíció elnök az ischli utazásról szóló hivatalos kommuniké szokatlan hangja miatt tartotta szükségesnek a vezérő bizottság összehívását. De ezenfelül részletesen megfogják beszélni a passzív rezisztencia módozatait.

Megfogják állapítani pontosan a nyári teendőket s főképe arra helyeznek nagy súlyt, hogy a nemzeti ellánállás egyöntetű legyen.

A függetlenségi párt a nyár folyamán országosan szervezkedni fog. A legközelebbi nagyobb arányú szervezkedő gyűlés vasárnap e hó 16-án lesz Komáromban, a hova Apponyi Albert gróf is leutazik. Kivüle még számos függetlenségi képviselő vesz részt a gyűlésen.

*

Gróf Apponyi Albert jövő vasárnap megadja Fejérvárynak a választ arra az ostroma félhivatalos nyilatkozatra, melyet tegnap Bécsből előfutárnak küldött. Furesa kis nyilatkozat is az, mely szerint az ország ügyeit nem lehet rendbe hozni, mert most aratnak. Senki sem tud arról, hogy a vezérő-bizottság tagjai bárhová aratóknak szegődtek volna és bizvást még a nyári fürdőzést is szívesen feláldozták volna, ha a korona elfogadta volna programjukat és megbizta volna őket az országos rend helyreállításával. Fejérváry ur nyilván átmenetileg is jól érzi magát a piros bársonyszékben és a háromszoros miniszteri fizetés élvezetében és talán még azt is gondolja, hogy az ország talán boldog sem volna, ha ő hosszabb ideig nem kormányozná. Ezért provokálja egyszerűen a jóízlést és bocsát világgá hoimi sületlen hengegést és kész az indok az ő hosszabb maradására. Gróf Apponyi Albert vasárnap Komáromban lesz pártszervező gyűlésen és ott meg fogja adni a darabant-vigéneket a választ a bécsi stilsztikai remekműre. Meg fogja magyarázni, hogy jöhet őszkor, aki akar és a mivel akar, a koalíció nem akar és nem fog alkudni. Vagy megadják a nemzet jogait, vagy sem. Már csak azzal az emberrel fognak szóba állani, aki meghozza a teljes program feltétlen elfogadásának hírért, mással nem és okoskodó darabontokkal semmi esetre sem.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Csak a nemzet győzhet.

— július 12.

Komolyabb, megdöbbentőbb nem is lehetne a helyzet: a nemzet akarata áll szemben a király akaratával. A két álláspont oly merev, mint amilyen ellentétes. A nemzet a maga nyelvéről és gazdasági érdekeiről, más szóval a kenyerről és becsületéről semmi szín alatt le nem mond. A magyar nemzet megsemmisülni, erkölcsileg és anyagilag tönkremenni nem akar. Az erre irányuló idegen törekvésnek önként segédkezni nyújtani: erre az örületre nem vetemedhetik.

A legfelsőbb akarat, igen, a legmagasabb érdek! Nyelvünköl és javainköl ezzel a jelszóval akarnak bennünket kifosztani. Legfelsőbb akarat, legmagasabb érdek! A császári generális zászlója és vezetése alatt álló és „kormány” címet bitorló társaság ezzel a mottóval verődött össze és oly szándékkal lopódzott a parlamentbe, hogy a nemzetgyűlés lelkiismeretét ezzel az évszázados multu sötét frázissal altassa el, amely 1526 óta lidérenyomásként nehezedett hazánk alkotmányos életére.

Mi az a „legfelsőbb” és „legmagasabb”? Magyar ember szemében az semmi más nem lehet, mint a nemzet és a korona, amely utóbbi, az elsővel egyenlőrangú tényező mert: a nemzet önként megosztotta vele hatalmát felségét. A nemzet pedig szereti a nyelvet, imádja ezt a kincset, ősi származásának, dicső multjának szent emléket, keserű jelenének egyetlen vigaszát, jövő reményének biztató erejét. Szereti önönfáradtságának gyümölcsét, anyagi javait, fájlalja e haza számos fiának nyomorát és jólétét, boldogságot akar sze-ezni a jövő generációknak. Ez a legfelsőbb akarat, legmagasabb érdek.

A magyar királyi korona ezzel ellentétben állana? A magyar korona szerepelése itt téves lehet. Ez valószínűleg az osztrák császári korona illetéktelen szerepe, jogtalan beavatkozása a mi ügyeinkbe. Mert a magyar ember becsületét és kenyerét megtámadhatja az osztrák vagy orosz vagy akár-milyen korona, de a magyar korona nem.

Amit a politikusok erről a koronáról mostanában beszélnek, amit az újságok róla írnak, az legenyhébben ítélve: jóhiszemű tévedés. Mert az a korona szent Istvánnak koronája. Ez a mi ezer éves multunknak dicső tanuja, nemzetünk fenségének ragyogó jelképe és jövőnknek, világtörténelmi hivatásunknak magasztos záloga. Ez a korona a nemzet erejének szimbóluma, ez a korona egy test a mi testünkkel.

I. Ferenc József szent és sérthetetlen

személyü királyunk azóta, hogy e koronát a fejére téve alkotmányunkra megesküdött, de az ő egyéni akarata ezuttal nem nyomhatja el azt az erőt és elszánt nemzeti akaratot, amely most Magyarországot keresztül kasul áthatotta.

Most ezt az erőt, ezt az akaratot maga szent István koronája táplálja és szilárdítja meg bennünk legjobban; hisz ennek létezése és közjogi fontossága igazolja legfényesebben államiságunk teljességére, nemzeti függetlenségünk s nyelvünk érvényesülésére irányuló törekvéseinknek jogosultságát. A mi támaszunk és erőnk, a mi igazságunk: épen a korona.

A király alkalmazkodni fog a koronához és a nemzethez. Nem is lehet ez más kép. El nem képzelhető. Már csak azért sem, mert a királyi akarat és a nemzeti akarat közül az utóbbi a hatalmasabb. Az erő csak a nemzetben rejlik. A királyi hatalom magában a népben, a nemzetben gyökerezik. A királyi hatalom tehát mihelyt a nemzeti akarattól elválk s a nemzeti erő ellen fordul: önmagát fegyverezi le, mert az erő a karok milliőiban van s a karok milliőit nem a király testéből nőttek ki, hanem a nemzet vállalaiból. A királyok soha sem nyertek csatát, soha nem is vesztek, hanem csak a népek, mert a harcok ők voltak. Az orosz cár hatalmas ur, de az orosz nemzet nélkül még Montenegrót sem foglalhatná el. A legfelsőbb akarat, a legmagasabb érdek tehát nem lehet más, mint a nemzet akarata, a nemzet érdeke és egy királynak, egy alkotmányos királynak a kötelessége nem lehet más, mint egész életét ennek az akaratnak érvényesítésére, ennek az érdekeknek a szolgálatára szentelni.

A most folyó szomorú harcok is csak ez lehet a vége. A király akarata egyesülni fog a nemzetével, mert a kettő között harcok nem szabad lenni és ha a kettő mégis szembeszáll: csak a nemzet győzhet!

IRODALOM.

Nagy Miklós és Hoitsy Pál. A legrégibb és egyik legelterjedtebb magyar szépirodalmi lap a *Vasárnapi Ujság* szerkesztőségében — fővárosi hírlapírói körökben elterjedt hírek szerint — a legközelebbi jövőben változás történik. Nagy Miklós a V. U. nagydemü jeles szerkesztője ugyanis nyugugalomba vonul és helyét Hoitsy Pál országos képviselő, a jeles publicista foglalja el. Mikszáth Kálmán főmunkatárs, valamint a szerkesztőség többi kitűnő tagja továbbra is a lap kötelékében marad.

— Igen. Az asszonynak dolgoznia kell. A gyerekeknek is.

Az ember felsőhajtott. Szájszögletei mellett elhuzódó ráncai mélyebben ásódtak arcába.

— No hát akkor be a kórházba.

S lesóványodott kezeivel gyöngéden végigsimogatta az ágytakarót.

— De mikor? Mikor jön ér'em?

— Talán ma már be akar menni?

— Nem bánom. Ha már ugvis muszáj, akkor mentől előbb. Nehéz ebben a szűk szobában feküdni. Hogy nézzem, mint gyötri magát az asszony. Sem éjjel, sem nappal nincs nyugalma. Hej ha én még egyszer dolgozhatnám!

S összeszorított öklei bágyadtan hanyatlottak le az ágyra.

Az asszony jött be a szobába, föltürt ujakkal, kilátszó nyakkal, melyen a bőr olyan ráncos volt, mint a vénasszonyokon. Amellett az asszonynak oly élet után sóvárgó szemei voltak!

— Jóes'et! — mondá halkán s letelepedett az orvos mellé.

— Azt tanácsoltam a férjének, hogy menjen a kórházba — mondá az orvos.

— Ha ő is ugy akarja.

— Azt hiszem, Louisi — mondá a beteg fölemelkedve az ágyában — hogy ott hamarabb meggyógyulok.

— Mikor jön érte? Még ma? — kérdezte az asszony az orvostól.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— július 12.

A 60-as években élt Budapesten egy férfiszabó.

Egyszerű, nyugodt ember volt, míg végre a sorsa összehozta valami szélhámos-sal. Jó modorával megnyerte az egész családot. Náluk lakott, náluk evett ivott, tőlük ruházkodott.

Mikor már sok volt a jóból és kifelé állott a gavallér rudja, a szélhámos nagy cselekedetre határozta magát.

Négyszemközt azt mondta a szabónak, hogy ő az Árpádház utolsó sarja, ou Croy, vagy *Cry-Chanel* gróf. Bemutatta a kérdés irodalmát és okmányokat is mutatott elő. Ő Szent István koronájának egyedül jogos várományosa. Ha egyszer a Habsburgok kihálnának, vagy bármi okból trónvesztetteké válnának, akkor az ő fejére száll a magyar szent korona.

Az lett a sok beszéd vége, hogy trón-utódlási jogait felajánlotta az al-Croy a szabómesternek, az pedig a jogot meg is vette ötszáz forintért. — A szélhámos pedig nyomtalanul eltűnt.

Budapesten a Rózsátéren volt a trónörökös szabó műhelye. Az esetről sokat irtak az akkori lapok.

Mert a szabóeska e pillanattól kezdve tisztára megbolondult. Ebor palástot varrt magának, trónt épített, koronát kalapált össze. Egész nap szorgosan dolgozott a műhelyében, este azonban feltette a koronát, magára öltötte a palástot és felült a trónra. Mellé ült a felesége, mert az is koronát viselt. A vénlányrokoni palotahölgyekké léptek elő, a legénye miniszter volt. Apród a Józska inas. Kiadta neki a másnapra való rendeleteket, aztán átvette sógornőjétől a hódolattal nyújtott kapukulesot és levetkőzvéen királyi jelenyeit, ment a közeli sórházba a maga kompetenciájának átvételére.

Ettől a habókjától eltekintve, máskülönben csöndes, rendes személy volt a szabó. Nagyhatalmi rögeszmét nem táplált, a ve-

— Egy óra mulva már itt lehet érte a kocsis.

— Ugy? Akkor meg van időm egyet-mást elintézni s az ő holmiját is összeszedni. Ma még ugysem végeztem eleget.

A konyhából gyermekesírás hallatszott. Az asszony kiment.

Az orvos kezet nyújtott a betegnek.

— Tehát vizionilátásra a kórházban?

— Ott valószínűleg hamarabb meggyógyulok — mondá a beteg szomorú mosolylyal s oly tekintettel nézett az orvos után, melyben az életvágy lobogott.

Az orvos elávozott. A konyhában az asszony a gyermek bepólyázásával foglalkozott.

— Hogy állunk vele? — kérdezte az asszony a doktortól, rávetve okos, nagy szemét.

Az orvos vállat vont.

— Hiszen tudja!

— Pedig annyit reménykedik — mondá az asszony . . . — Rossz, hogy most ki kell adnom a kezem alól.

— De mikor ott jobb ápolásban részesül. Azután addig tarthat a dolog, hogy maga az ki nem bírja.

— Ez igaz.

Azután bement, megitta a gyermeket, beletette abba a kasha, mely ágyacsakájával szolgált, fogott egy tál vizet, törülközőt s bement a férjéhez, akit félig ülőhelyzetben talált.

— Mit mondott neked kint a doktor —

Dal.

Akit én szeretek
Az messze van tőlem.
Vakító fény, egy más világ
Elföldi előlem . . .

Akit én szeretek,
Akit én imádkok
Hozzája hasonlót
Sehol se találok.

Olyan csókos ajkat,
Olyan fehér lelket,
Olyan lány karokat,
Oly szüzi szerelmet
Se leány, se asszony
E földön nem adhat,
Mert az üdvök üdve
Csak tőle fakadhat!

Balassa Sándor.

Az új beteg.

Charlotte Knoeckel.

— Csak nem komoly a baj, doktor ur?
S a harminc és néhány éves, lesóványodott ember, tágra nyilt szemekkel nézett az orvosra.

— Isten ments! De maga mondja, hogy itt nem részesül elegendő gondozásban.

zényszó magyar volt, hadsereget nem tartott, adót pedig fizetett és nem követelt be sem lex-ben, sem ex lex-ben.

A mi mindenesetre dicséretére szolgált.

NAPI HIREK.

Uj hír Aliceről.

— július 12.

Aliceről, az egyetlen Aliceről — ki is lehetne más, mint Roosevelt Alice? — újból hírt hozott az amerikai kábel. És pedig ezuttal nem valami banális, mulatságos dolgot, amelyen mi, vénehdit európaiak betegre szoktuk magunkat kacagni. Nem is valami szentimentális, érzélgős szerelmi ügyet, amilyen pedig sok esett meg Aliceszal, amióta felesperedett, mert hej, sok szerelmes yankee szive repedt, vagy szándékozott már megrepedni miatta.

Ez egyszer komoly dologról van szó. Alice bevonult a statisztikába és ezzel elérte a legnagyobbat, a legtöbbet, amit halandónak elérni adatott. Mert nem úgy került a statisztikába, mint mink, közönséges emberek. Mink tárgyai vagyunk a statisztikának. Alice kisasszony alany gyanánt szerepel ebben az elremitő nagyságu számokkal operáló tudományban. Hogy érthetőbben fejezzük ki magunkat: Aliceről szól a statisztikai kimutatás. Hogy miről? Én istenem, hát miről másról, mint ami a nők életében olyan igen nagyon fontos szerepet játszik.

Arról, hogy Alice a legutóbbi tizenöt hónap alatt négyszáznolc dinert evett végig, háromszázötven bálon táncolt fáradhatatlanul és bizonyára még néhányon kevésbé fáradhatatlanul — és kétszáz tánemulatságon vett részt.

Nyájas hölgyek, ugyebár ez egy kicsit sok? De még ez mind semmi. Hallgassák csak: Alice megjelent hatszáznyolcvan five o'clock teán és ezerhatszáz látogatást tett. S ha még azt is kicsinyelni méltóztatnának, vegyék tudomásul, hogy Alice harminckét ezer egyennel fogott kezét ez idő alatt és pedig több férfivel, mint nővel.

Ez, ad normam: huszárbravur, Alicebravur, a melyet az európai hölgyek, — bo-

kérdezte élesen ránézve az asszonyra tekintetében a gyanu fogott szikrát.

Az a szony, mintha nem is hallotta volna, a szekrényben kezdett foglalatoskodni.

— Mit mondott a doktor? — kérdezte az ember rekedten. — Nézz rám, mit mondott.

— Egy inget kell neked keresnem.

— Azt akarom tudni, hogy mit mondott a doktor?

— Azt mondta, hogy jobb lesz a kórházban ápoltatnod magadat.

— Hát azt nem mondta, hogy ott meggyógyulok?

— Hogyne mondta volna.

Az ember fellélegzett s azután utra készült.

Abogy felöltözködve ott guggolt az ágy szélén, még egyszer körülnézett a szobában, egyik tárgyról a másikra, gyöngéden, szomoruan.

— De porosak lettek azok a virágok ott a tükör fölött. Milyen szépek voltak, mikor a kezedből kikerültek. A kékek is nagyon szépek voltak. Most minden szirmuk le van konyulva.

— No, majd mire vissza jössz...

Az eluber arcán öröm csilant meg.

— Ugy-e, akkorára majd új koszoru lesz a tükör fölött?

— Phihisis az utolsó stádiumban, — mondá az orvos a kórházban.

S bevitte a beteget a tüdővészések ter-

esássanak meg — sohasem lesznek képesek utánozni.

Csak el kell gondolni, micsoda roppant munka ez. El kell képzelni, hány új ruhára volt evégből szüksége Alicenak és hogy hányszor kellett nekie fel, illetve átöltözködni...

Debreceni perec.

— július 12.

Szájasné asszony ezzel a kérdéssel állít be a Nagytiszteletű urhoz:

— Ugyan kérem szeretettel, mihez kezdjek, hogy békességben élhessek a férjemmel?

— Nincs ennél könnyebb, felel a nagytiszteletű ur. Csak tiz e negy dolgot tartson — a tizparancsolatot és a — száját!

M a k ó r ó l írják, de nálunk is megtörténhetett volna a következő história. Ugyanis Makón járt a bukott miniszterelnök. Igaz, ugyan, hogy nem sokáig tartózkodott ott, a városba be se tette a lábát, de nem is nagy szerencsétlenség. Reggel hétkor érkezett Magyarország leggyászosabb emlékü miniszterelnöke különvonaton Hódmezővásárhely felől s a Nákó grófnak nagyszentmiklósi birtokára igyekezett. Érdekes jelenet játszódott le Tisza meg egy B a r n a Mihály vasuti szolga között. Tisza ruganyos léptekkel, büszke tartással szállott le a vonatról, egy cseppet sem látszott meg a viselkedésén, hogy milyen magashól pottyant le. Fogadására nem jelent meg az említett szolgán kívül egy árva lélek sem. Csak úgy foghegyről szólította meg Tisza az ott ácsorgó szolgát:

— Hé, hogy áll a vetés?

A szolga visszafoghegyezte a nagy urat s váltávonva felelte:

— Hun áll, hun nem áll, akit levágtak, a mán nem áll!

Tisza nem is volt tovább kíváncsi — a vetésre.

A Kelet meseiből.

— A bölcs gésa. —

Egy ifju annyira ragaszkodott egy géshoz, hogy elhatározta, hogy bő kártérítést fizet érte urának, egy teaház tulajdonosának és feleségül veszi őt.

Midőn ezt a gésa megtudta, így szólt az ifjuhoz.

mébe. Oly gyöngye volt, hogy a két lépcsőn sem tudott felmenni. Ugy kellett felvinni.

— Nézd csak, új beteg — sugá a szomszédjának az a beteg, aki legközelebb feküdt az ajtóhoz.

A megszólított fölemelkedett kissé s halvány arcából oly különös fényvel villogtak elő a szemei.

— No, ez se sokáig viszi — mondá — s azután bágyadt mosolylyal hanyatlott vissza a vánkosára.

Az új beteget a legutolsó ágyba fektették. Előttevaló nap egy halottat vittek ki belőle.

Odajött hozzá az irgalmas nővér — azt kérdezte tőle, hogy nem akar-e valamit.

Nem akart semmit. Mikor a nővér eltávozott, szomszédja azt kérdezte tőle.

— No te is innen akarsz a nagy utra menni?

— Csak nem azt mondod ezzel, hogy meghalok? Nem akarok meghalni. Meg akarok gyógyulni.

— Mit? Mit mondasz? Meg akarsz gyógyulni.

S a viaszarcu szomszéd elnevette magát. A többiek megtudván, hogy miről van szó szintén nevettek.

— Mi az? mi az? — kérdezték a távolabb fekvők.

— Az új beteg meg akar gyógyulni, suttogták jobbra-balra — hehehe... meg akar gyógyulni... hehehe...

— Ha megengedi, egy történetet mondok el önnek. Egy bonc, a ki kunyhóját meredek folyóparton építette volt föl, csodaszép tavaszi napon sétálni ment a hegységbe. Midőn így járkált, virágzó cseresznyefát látott és szívből gyönyörködve így szólt:

— Ilyet fogok én is a kertembe ültetni, hogy a látásában reggel este gyönyörködjem, mert ennél szebb nincs a földön.

Munkásokat bérelt és cseresznyefát ültetett a kertjébe és örült annak látásán. Ám egy rapon nagy vihar támadt, a szélvész belekapaszkodott a cseresznyefa lombjaiba és a fát kicsavarván a kunyhóra hajította, a mely összeroskadt. Ekkor valamennyi szomszéd ezt mondta:

— Ha ez a haszontalan cseresznyefa ott nem állott volna, akkor a jól épült, szilárd kunyhónak ma sem lenne semmi baja. És mind a szegény cseresznyefát szidták és rövidlátásukban nem vették figyelembe, hogy inkább a bonc a hibás, a ki a fát odaültette és a vihar, a mely azt kiszakította.

— Látja, — folytatta a gésa, — maga a bonc kunyhója, és én vagyok a cseresznyefa. Ha ön ez elsieltett házassági szándéka teljesülésével a romlásba jut, mindenki engem fog szidni... Azt mondanák az emberek — tudom biztosan — hogy önt egy gésa tönkretette és minden átkuk, szemrehányásuk az én fejemre szállna. Ha ön most engem kiváltana, hasonlatos lenne ahhoz, a ki gyertyával a kezében megy szembe a szélnek; csakhamar mind a ketten sötétben maradnánk.

— Várjon tehát egy esztendeig! Gondozza, gyarapítsa a vagyonát, és ha egy év múltán is a kertjébe akar engem ültetni, akkor örökre halás leszek érte.

Az ifjut pedig nagyon meghatották az ő szavai és szemé könnyel telt meg. Megfogadta a gésa szavát visszament a családjához és egy éven át szorgalmasan dolgozott és takarékosan él, úgy hogy szerelmesét könnyen megvehette azután az urától és egybekelhetett vele. Szerető egyetértésben éltek azután és a boldogság csillaga ragyogott a házuk fölött.

A viaszarcu szomszéd megint fölegyenesedett odaszólt az új beteghez:

— Meg akarsz gyógyulni! Mintha mi nem akarnánk... Hja szívem! Csak hogy nem azért hozzánk ám ide az embert. Itt az ember nem gyógyul meg... köhögött — itt mindenki meghal... ezt például itt még ma kiviszik innen... azután másokra kerül a sor... talán tereád...

— Ohó, testvér... előbb halsz meg te, mint én, — mondá az új beteg s nevetni kezdett... de nevetését elfojtotta egy kegyetlen köhögési roham.

— Nagyon mindegy. Akár én, akár te. Az új beteg fölemelkedett az ágyban, rekedten fölkiáltott:

— Egészséges leszek... muszáj... az leszek...

— Egészséges? hahaha... — nevette az egész terem.

S a rekedt kacagás végig morajlott a legutolsó ágyig.

— Egészséges?... hahaha... azt mondja, meggyógyul!... hahaha... — szipitották rekedten az átluggatott tüdők s valamennyi betegnek arcára üde rózsát varázsolt az erőlködés.

— Még azt mondja, hogy meggyógyul... hahaha... hahaha... —

Nevettek, köhögtek, ismét nevettek valamennyien.

Csak az új beteg nem nevette. Másnap egy még újabb beteg került az ő megüresedett ágyába.

Midőn az aggastyán ez elbeszélését bevégezte, még hozzáfűzte ezt a megjegyzést:

— Senki sem lehetett őszintébb, mint ez egyszerű gésa és senki sem okosabb, mint az ifju, midőn a tanácsot követte. Azonban — én már azt hiszem — ilyesmi csak régen, a nagyon régi időkben történetelt meg . . .

— **Isteniszteletek a gör. kath. kápolnában,** ma, Szent Péter és Szent Pál főapostolok emlékünnepe: 6 órakor reggeli istentisztelet kenyéradással; délelőtt 9 órakor szent mise, utána miroválás; délután 3 órakor vecsernye, utána szent olvasó.

— **A képviselő választók névjegyzéke.** Megirtuk annak idején, hogy Debrecen város állandó választmánya az 1906 évi választói jegyzék ellen beadott felszólalásoknak, részben igen, részben nem, helyt adott. E határozatra vonatkozólag az állandó választmány a következő hirdetményt teszi közzé: Debrecen sz. kir. város központi választmányának az 1906. évi választói névjegyzék ellen beadott felszólalásokra vonatkozó határozati 1905. évi július hó 20. átol 30. áig a város székházának II. számú hivatali helyiségében (városi kiadóhivatal) közszemlére kitétetnek. Azok, kiknek felszólalása felett határozat hozatott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, — azok pedig kiknek az 1899. évi XV. t. c. 148. §-ában érintett határozatok kézbesítettek: a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiahoz intézett fellebbezésüket a központi választmány elnöke: Kovács József polgármesterhez írásban benyújthatják. Debrecen, 1905. július hó 3.

— **Ujságírók szervezködő gyűlése Debrecenben.** Ismeretes az a mozgalom, amelyet a vidéki ujságírók indítottak érdekeiknek megvédése céljából. A szervezkedés munkáját az ujságírók a vidék nagyobb városai-ban végzik. Így gyűlést tartottak eddig Szegeden, Nagyváradon és Kolozsvárott. E hó 23-án Debrecenben tartják meg a gyűlésüket, a melyre az ország minden városából érkeznek ujságírók Debrecenbe. A helyi sajtó a vidéki kollegák fogadására már most is nagy előkészületeket tesz.

— **Szeged és a katonazenekarok.** Szeged törvényhatósági bizottsága kimondta, hogy megvonja a szegedi katonai zenekaroktól az évi 3200 korona szubvenciót, mivel egyházi ünnepeken a Gotterhaltét játsszák. — Baranyai vezérőrnagy, dandárparancsnok értesítette a várost, hogy a folyó évre kiutalt segély hátralevő részét ezennel visszafizetik. — Addig, amíg kézhez nem kapják a közgyűlés határozatát, mindennek dacára megtartják a térzenéket, azután megfontolás tárgyává fogják tenni, hogy mit csináljanak.

— **A honvéd menedékházból.** A honvéd menedékházban most teljes a létszám. Az öregek 150 en részesülnek ellátásban. Legutóbb Hegyemeghy Ferenc őrmestert Budapestről, Kiss András, Szőnyegi János közvitézeket Maklárról, előzőleg Budapestről hívták be. Megemlítjük itt, hogy Szent Imre Kálmán, a menedékház parancsnoka már hónapok óta súlyos betegen fekszik a menedékházban levő lakásán. A tendőket egyelőre Dobó Béla honvédmiszteri számellenőr végzi, a ki a menedékházba van szolgálattételre beosztva.

— **A szent hamvak.** Még a Tiszakormány határozta el, hogy II. Rákóczi Ferenc hamvait hazahozatja Törökországból s nagy pompával temetteti el a kassai dóm kriptájában. Most azonban azt jelentik, hogy a hamvak hazahozatalát el kellett halasztani, mert a török kormány nyal való diplomáciai tárgyalások nagyon hosszúra nyultak. II. Rákóczi Ferenc hamvait alkalma-

sint csak 1906. szeptemberében hozzák haza.

— **Villongás a magyar román határon.** Déváról jelentik: A Petrozsény mellett levő határhavason éppen a határszálon tegnap multság volt. A román határőrség a határrésről nézte a multságot. Az egyik mulatozó magyar ártatlanul átlépte a határt, mire a román határőrök elfogták. Két magyar csendőr átment a határon és barátságosan kérte a román határőrséget, hogy bocsássa szabadon az átment legényt, aki semmi bajt sem csinált. A román katonák erre a magyar csendőröket szó nélkül lefegyverezték. A magyarok, ezt látva, nekimentek a román határőrségnek, hogy az elfogottakat kiszabadítsák. A román járőr 8 katonából állott, kik a mieinket viaszorították, majd pedig sortűzet adtak. Egyet megöltek, egyet pedig halálosan megsebesítettek a magyar parasztok közül. A román őrség a lefegyverezett csendőröket Türgüsüba kísérte, ahol fogva tartják őket. A vizsgálatot a csendőrség részéről Balló csendőrszázados, a politikai hatóság részéről pedig Janza főszolgabíró vezeti.

— **Hivatalos vizsgálat.** A debreceni kir. törvényszék elnöke, dr. Szűts Miklós Derecskére utazott, hogy az ottani járásbíró-ságnál hivatalos vizsgálatot tartson.

— **Debreceni diákok Berlinben.** Két fiatal debreceni diák indult el a napokban, hogy régi diákszokáshoz hiven, a szünidőt hasznos tanulmányutrá használják fel. A két diák — Fischer Armin felső kereskedelmi iskolai és Polacsek Jenő reáliskolai tanuló, gyalog indult el és gyalog is mentek egész Berlinig, utközben mindenütt jegyzeteket készítvén megfigyeléseikről, tapasztalataikról. A diákok augusztus végén jönnek vissza Debrecenbe.

— **A reklám.** A Bikában vitatkozott tegnap két uri ember. Egy fogorvos és egy ügyvéd. Az ügyvéd gunyosan mondta a fogorvosnak:

— Bravo doktor ur, láttam a cégtáblája mellett lévő kirakatot, — két szájpaddás, három fogsoar aranytömés, réz, vas . . .

A fogorvos így felelt: Ügyvéd ur is használhatna reklámkép valamit:

— Tegyen — a cégtáblája alá egy rókát és két bört.

— **Kitüntetett darabont vezető.** A szomorú emlékeztető képviselőházi darabont század vezetőjét, szakoleai Koreska Vilmos csendőrezredest kitüntette a király. A hivatalos lap legutóbbi száma ugyanis jelenti, hogy az ezredest, a ki most a honvédelmi minisztérium XVI. ügyosztályának főnöke, a harmadik osztályú vaskoronarenddel tüntette ki a király.

— **Békéltetés.** Az ipartestület békéltető bizottsága Vetéssy Béla rendőrfogalmazó elnöklete alatt ülést tartott, melyen a mesterek és segédek vitás ügyeit intézték el.

— **Elhunytak** tegnap Debrecenben a következők: Tokai Mária ev. ref. 10 hónapos, Gubán János gör. kath. 43 éves, Talas Ferec gör. kath. 5 éves, Nagy Juliánna ev. ref. 3 éves, Stavičky Albert ág. ev. 10 hónapos, Tóth Bálint ev. ref. 78 éves, Megyeri Eszter ev. ref. 3 hónapos, Dudás Erzsébet róm. kath. 2 napos.

— **Öngyilkos gyógyszerész.** Budapestről írják: Ferenczy András okleveles gyógyszerész tegnap reggel Kerepesi-ut 69. számú lakásán öngyilkosságot követett el. Morfiomot fecskendezett a vérébe. — Kinos nyöszörgésére háziasszonya vette észre az öngyilkosságot. Nyomban értesítette a mentőket, de mire azok megérkeztek, a fiatal ember meghalt. Ferenczy, aki bécsi születésű

és 34 éves volt, a Kerepesi-ut 43. szám alatt levő Rosenberg-féle gyógyszerárban volt alkalmazva Pénzzavarban volt és valószínű, hogy ez kergette a halálba. — Tegnap este még a Múzeum-kávéházban töltötte idejét. Több levelet írt, amelyeket postán küldött el rokonainak. Késő éjszaka ment haza és öngyilkosságát reggel követte el. Az asztalán egy papírlapon a következő sorokat hagyta hátra:

— „A nagy pénzeket jó helyre tettem, a zsebemben csak apró pénzt találnak. Öngyilkosságot követtem el, halálommal tehát ne okoljanak senkit.”

A halottat elszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **A gyermekek étvágytalansága.** Beer dr., a kiváló gyermekorvos, utolsó munkájában, melyet a gyermekgyógyításról írt, értékes fejezetet szentel a táplálkozásnak. — Sokat szenvednek a szülők; a kezelőorvosok a gyermekek étvágytalansága miatt. Igen gyakran nem lehet nyitásra jutni, semmi határozott baj nincsen és ez csak nehezebbé teszi a diagnózis megállapítását. De egy oldala van e kérdésnek, mely az étvágytalanságot a nevelés nézőpontjából kell, hogy tárgyalja és az anya feladata. Legtöbbször azzal ártanak a gyermeknek, hogy étvágytalanságát folyton tárgyalják, ismerőseik, orvosok előtt és a gyermeknek mindenféle lehetetlen ígéreteket tesznek, hogy egyenek. Ez öreg hiba! A gyermek ez által, hogy folyton róla beszélnek, megszokja, hogy törődjék magával és megfigyelje magát. A legjobban eszik, ha egyedül van, ha senki nem látja. De az által, hogy mindenféle ígérekkel rábírák az evésre, ezt különféle kedvezménynek kicsikarására használja. Ha nem járnak a kedvében, ideges, ha ideges, nem eszik. Egy bajból kettő lesz. A másik hiba, hogy a gyermek rendszeresen akkor éhes, mikor nem kellene annak lennie, tizenegy órakor délelőtt és ilyenkor nem rendes ebédet adnak neki, hanem valami kis villásreggelit. Ez ebédnek kevés, vi-zont elég sok arra, hogy étvágyát elrontsa. Ezt nem szabad tenni; természetesen jobb fokozatosan a rendes időben való étkezésre szoktatni a kicsiket is, de ha ez 2—3 életévig nem lehet, akkor adjuk neki rendes ebédjét, a mikor igazán éhes. Azt is már régebben tapasztalták, hogy a gyermek társaságban jobban eszik. Azért igen okos dolog, főleg egyetlen elkényeztetett gyermeknél, hogy társaságba engedjük és kedvéért jól evő gyermekeket meghívjunk, a kiknek példája evésre serkenti.

— **Rátört a feleségére.** Hat év óta él vadházasságban Varga Józsefné Rakovszky-utca 25. szám alatti lakosnő Julesa nevű leánya Csira István köművessel. A hat év alatt mindig sokat veszekedtek az együttélők, míg végre az asszony megunta a sok veszekedést és hazament az anyjához. — A mult éjszakán Csira bemászott a Vargáék házának kerítésén, a lakás ablakát betörte és leütéssel fenyegette az asszonyt. Csirát a botrányért megbüntetik.

— **Elgázolt gyermek.** A gyors kerékpározás ellen még Debrecenben nincs meg a kellő szigorral bíró szabályrendelet, pedig sürgős szükség volna rá. — Tegnap is a városháza előtt Halász János Bethlen utcai lakos kerékpárjával elütötte Kósa Ferenoné posta-kerti asszonynak 9 éves Ferenc nevű fiát, ki jelentést tett a rendőrségen.

— **Sztrájkoló ujságírók.** Neuenburgban az ujságok szombatn egyetlen tudósítást sem közöltek, illetve közölhettek a katonatanács üléséről, mert a tudósítók sztrájkba léptek. Okot erre az szolgáltatott, hogy az ujságírók asztala egy ablak mellett áll s az ablakot a tanács egyik tagjának kívánságára elfüggönyözték. Az ujságírók kérték az elnököt, távolítsa el az ablakról a függönyt, mert úgy nem látnak, az elnök azonban azt

felelte, hogy az újságíróknak így is jól van. Erre valamennyien elhagyták az üléstármot és egyetlen sort sem irtak az ülésről. A közönség, mikor megtudta a tudósítás elmaradásának okát, rokonszenvesen tüntetett az újságírók mellett.

— **Gyümölcskertek tolvajai.** A rendőrségen Herceg János ispotályi tanító azt panasolta, hogy a háza melletti gyümölcsösben egész csapat cigánygyerekek tépi, rongálja a fákat és éretlenül leszedik a fák gyümölcsseit. — Hasonlóan garázdálkodnak a gyerekek K. Tóth Kálmán lelkész és Barcza Barna tanító kertjében is. — A rakoncátlan tolvaj cigánygyermek ellen vizsgálat folyik.

— **Bosszuálló tolvaj.** Hadházi-ut 3. számú háznál Kovács Imre esztrancia felsőge észrevette, hogy Nagy Sándor 16 éves napszámos az udvaron levő barackfáról leszedte a barackokat. Az asszony szólott erről a házigazdának, mit a tolvaj suhanc megtudva megtámadta és megverte Kovácsné, sőt a felesége védelmére siető Kovácsra is székelt fogott. Nagyot megbüntetik.

— **Megtámadott asszony.** Zsoldos János halápi lakos felesége valamiért megdorgálta Seres László nevű eselédjét, mire ez botot fogott s csak a gyorsan segítségére siető férje mentette meg. Serest megbüntetik.

— **A Potemkin matrózai Budapesten.** Mint budapesti hírek tegnap délelőtt hat érdekes férfi érkezett mag a keleti pályaudvaron. A Veresiováról jövő gyorsvonatra találtak. Imos, tagbaszakadt emberek napbarnította arccal és körszakállal. Mégérkezésük után egy közeli vendéglőben helyezkedtek el, hogy egy kis ital mellett pihenjék ki a hosszú utat. E hat férfi névszerint Georg Vaszilov, Alexander Trochmann, Schukó Knizics, Michael Konstantinovic, Szergej Trepoff és Armin Deutsch a Konstanztban leszerelt Knyaz Potemkin leszerelt matróza volt. Deutsch Armin köztük a forradalmi bizottságnak egyik tagja, aki két hét előtt jött Pétervárról Odesszába, hogy ott a 200 tagból álló forradalmi bizottsággal egyetemben elkészítse Dél-országi általános forradalmát.

— **A takarékos.** Egy debreceni fiatal lírai költő megjelent tegnapelőtt egyik takarékpénztárban és így szólt az igazgatóhoz:

— Kérem alássan, igazgató ur, — mondotta — lenne kegyes fölvilágosítással szolgálni a takarékpénztár állapotára vonatkozólag.

— Kérem, nagyon szívesen, — felelte az igazgató.

— Akkor először is méltóztatnék megmondani, hogy nagyobb osztalékot fizet-e az idén az intézet?

— Azt még nem lehet tudni.

— De a betevők pénze egészen biztos?

— Hogyne.

— A betörés lehetlen a pénztárba?

— Azt hisszük.

— A takarékpénztár jövedelmei fokozódnak-e?

— Nagy mértékben. De lenne kegyes megmondani uraságod, miért van szüksége önnek ezekre az adatokra, hogy biztos-e az intézet?

— Azért, igazgató uram, mert szeretnék ötszázkoronát fölvenni — váltóra.

— **Japán udvariasság.** Hogy a japánok mennyire udvarias emberek, nagyon sokszor a legnagyobbmértű túlzásig, arról bizonyosságot tesz a következő meghívó, amelyen a japánok vendégeiket magukhoz invitálják. Ime:

Bocsánatáért esedezem, ha megsértem önt azzal, hogy megkérem, hogy velünk ebédeljen. Lakásunk kicsiny és igen piszkos, magatartásunk kifogásolható rossz és talán még enni sem fog kapni olyasmit, a mit lehetne lehet nevezni, de ennek dacára

nem adom fel a reményt, hogy ön hajlandó lesz hat órákor ebédükön részt venni.

Ha a meghívott elmegy az ebédre, meglepődve fogja tapasztalni, hogy a lakás rendkívül tiszta, minden a legkifogástalanabb módon van előkészítve, a házigazda és felesége a legszeretettelőbbak és hogy az ebéd 10—15 fogásból áll, tartalmazva mindazt, ami szemnek-szájnak kellemes.

— **Köszönetnyilvánítás.** Schvartz Dániel helybeli kereskedő ur esküdtzéki díjából 8 koronát juttatott kezéimhez, ebből 4 koronát a mentő egyesület céljaira, 4 koronát pedig a siketnéma iskola javára adományozott, mely kegyes adományért fogadja köszönetemet. Oláh Károly tanácsnok.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujjalussy-ház. Állandó fényképtárlás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

— **Valódi panamakalapok** darabja 5 és 6 Korona, legszebb turista s tenis ingek 4—5 és 6 Korona Feketénel.

— **Használja a híres Hajdusági pedrót.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarv gyógyszerészár.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

A hűtőkről.

— július 12.

A júliusi és augusztusi nagy hőség idején mindenféle eszközhöz nyúl az ember, hogy a testét és lelkét ellankasztó meleg ellen valahogy védekezze. Az egyik hűvös szobába menekül, a másik hideg fürdőt használ és mindenki, akarva, nem akarva, hűtő italokban keres enyhülést.

A három mód közül mindegyik nyújt is némi enyhülést. Tűrhetőbbé teszi a rekkenő hőséget a lehűtött levegő szoba, valahogy mérsékli a test hőfokát a hideg fürdő is, a fagyalt, a jegeskávé, a gazdó és a hideg szódavíz is enyhülést szerez, de mindez a védekezés mégis csak pillanatnyi és csak úgy van jótékony hatással a szervezetre, ha okkal-móddal élünk vele.

A hűvös szoba például csak úgy egészséges, ha nem csupán hideg a levegője, de egyszersmind tiszta és forró is, vagyis ha a szoba levegője állandó mozgásban van és a szénssavval telített levegőt el tudjuk távolítani betőle, az oxigén levegőt pedig be tudjuk vezetni. Mert az a jéggel lehűtött szoba, amelyben a levegő megszakad, lehet ugyan hűvös voltánál fogva rövid időre kellemes hatással, de túlságos szénssav-tartalmánál fogva az egészségre határozottan ártalmas.

A mi a hideg fürdőköt illeti, ezekhez is fér némi kifogás. A túlságosan hideg víz határozottan káros, mert egyoldalulag izgatja a testet. Kellemesen csak az a fürdő hat, mely nemcsak a testet hűti le, hanem az idegeket is csillapítja.

Ilyen a 22—24 fokos fürdő. Ennél alacsonyabb hőmérsékletű fürdőt is használhatunk, de csak abban az esetben, ha az alacsony hőfoku vízhez lassan hozzászoktatjuk testünket.

Mert nem helyén való az az általános felfogás, hogy a nagyon hideg víz jó hatásal volna az emberi szervezetre. Mint melegvérű lény, az ember idegenkedik a hirtelen lehűléstől és ebben az idegenkedésben megvan az ösztönzerű érzés, hogy a melegtől a hidegre való erőltetett átmenetben van valami, a mi minden körülmények között káros az egészségre.

A mi a szokásos hűtőket illeti, azoknak is megvan a maguk káros hatása, ha mód nélkül élvezzük azokat. Különösen a fagyalt-féle inkább árt, semmint használ. — Nemesak azért, mert alkotórészeit: a tejet, a tojást, a cukrot és az illető gyümölcskivonatot réz vagy cinkedényben vegyítik, a mi azért sem helyes, mert az edény anyaga többnyire olyan elemeket visz bele a fagy-

laltba, melyek méregtartalmuk — s ez ellen alig lehet óvakodni, — de még azért is, mert maga a fagyalt hidegségénél fogva megtámadja a gyomrot. Legveszedelmesebb a vaníliával készült fagyalt. A vegyi vizsgálat már sokszor kimutatta, hogy a vanília-fagyalt akkor is ártott ha egészen tiszta edényben készítették. A vaníliának ugyanis egyik alkotórésze a kardol, mely méreg és ha valamivel több jó belőle a fagyaltba veszedelmes módon megtámadja a gyomrot, innen vannak a sűrűn előforduló mérgezési esetek, a miben a fagyaltnak nagy szerepe jut.

Egyik divatos hűtő ital a szódavíz. — Vele szemben is helyén van az óvatosság. A szódavízes üveg nyakán levő fröcsesenő-készülékét ugyanis gyakran ólomból készítik. Már pedig a vegyi vizsgálat azt mutatja, hogy veszedelem támadt mindannyiszor, valahányszor a szódavízben levő szénssav a szabad ólommal találkozik, mert e kettő együtt ólomoxidot készít, mely az emberi testet megmérgezi. — Azért is ne igyunk soha olyan szódavizet, melynek fröcsesenő-készüléke ólomból van, csakis olyant használjunk, mely ónból készült. Sok szódavizet azonban még ebben az esetben se igyunk, mivelhogy a szénssavnak túlságos élvezete szívdobogást, fejfájást és szédülést okoz.

Főszabály azonban minden körülmények között, hogy fölhevült állapotban egyáltalában ne használjuk hűtőt, hanem míg a test hőfoka magától alábbszál. A hirtelen lehűlésnek súlyos következményei lehetnek a gyomorra és a tüdőre és egész sorát idősebbi elő a testet veszedelmes módon megháborító betegségeknek. A ki tehát súlyt fektet egészségére, a nyáron szokásos frissítőknél arra is ügyel, hogy tisztán készüljenek és hogy lassan, óvatosan jussanak be a gyomorba.

AVIRATOK.

Az orosz forradalom.

Moszkva, jul. 11. Szuzalov herceg város kapitány ma egy kérvényező küldöttséget fogadott. A kihallgatás alatt a küldöttség egyike revolvért rántott elő és Szuzalovot agyonlőtte. Az a kérvény, a mit átakartak adni, a forradalmi bizottság halálási ítélete volt. A merénylőt letartóztatták.

Libau, jul. 11. A haditörvényszék 23 lázadó matrózt halálra ítélte. A parancsnok azonban félt, hogy a kivégzés miatt újabb lázadás fog kitörni, Pétervárra fordult utasításért. Onnan parancs jött, hogy a halálos ítéletet azonnal végre kell hajtani. A kivézenyelt katonaság azonban megtagadta a lövést és a tisztek ellen fordult, a kik közül kettőt lelőttek. Erre a kozákokat hívták a kivégzéshez. A katonák és a kozákok között valóságos harc fejlődött ki. Harminc kozák meghalt.

Batum, jul. 11. Itt is véres forradalom tört ki. A lakosság gyilkol és gyujtogat.

Kronstadt, jul. 11. A helyőrség tegnap fellázadt. A katonák megtagadták az engedelmességet. A tisztek tehetetlenek a lázadó katonákkal szemben.

A budapesti ker. és iparkamara az önálló vámterületét.

Budapest, július 11. A budapesti kereskedelmi és iparkamara ma tartott ülésén egy az önálló vámterület érdekében benyújtott indítványt elfogadta. A kamara elhatározta, hogy a törvényhozáshoz előterjesztést fog tenni és a kormányhoz is feliratot intéz.

Ostromállapot Tifliszben.

Pétervár, július 11. Hivatalos jelentés szerint Tiflisz város és kerületében kihirdették az ostromállapotot.

Bombamerénylet Petrozsényben.

Déva, július 11. A közeli Petrozsényben ma Weismar bányatiszt, Lévy és Kovács tanítók ellen ismeretlen tettesek bombamerényletet követtek el. A bomba közvetlen közelükben robbant fel és Lévy igen súlyosan, Weismar és Kovács könnyebben sebesültek meg. A tetteseket keresik.

Halálos labdarugás.

St-Pölten, jul. 11. Az idevaló labdarugó társaság tegnap mérkőzést tartott, a melyen Auersperg herceg és Kepstein gróf részt vettek. Játékközben Kepstein gróf véletlenül megütött egy Hartel nevű játékost, a ki belső elvérzés következtében meghalt.

Az angol képviselőválasztási reform.

London, július 11. Balfour miniszterelnök az alsóházban közölte, hogy javaslatot terjeszt elő, melyben tekintettel a lakosság és a választókerületek mostani helytelen arányára, új választási kerületbeosztást fog ajánlani. A javaslat általában kifejti, hogy az egyes választókerületekből küldendő képviselők száma olyan formán határozassék meg, hogy 65.000 lakosra jusson egy képviselő. A 18.500 lakosnál kisebb városok ne maradjanak tovább is választókerületek. Az olyan grófságok, vagy községek, melyeknek két képviselője van és nincs 75.000 lakosuk, csak egy képviselőt küldjenek. Küldessék ki bizottság, mely tegyen jelentést, hogy milyen változtatások szükségesek a választókerületek kiegészítésére. — A választókerületek ez új beosztása szerint Angliának 17-el több parlamenti tagja volna, kik közül Londonra öt, elővárosaira pedig 6 képviselő esnék. Skócia ország négy, Wales 1 képviselőt nyerne, míg Írország 22 t veszíteni.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, július 11.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Lanyha irányzat mellett 10.000 méter-mázsa került forgalomba 15 fillérel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül tengeri szilárd, zab szilárd, rozs fillérel olcsóbb, árpa nyugodt. Idő: meleg.

Buza októberre	15.34—36.
" 1906. áprilisre	15.86—88.
Rozs októberre	12.46—48.
Zab októberre	11.20—22.
Tengeri júliusra	15.14—16.
" 1906. júliusra	10.70—72.
Repece augusztusra	24.20—40.

Törvénytörések.

§ Asszonyriadalom a gőzfürdőben. Budapestről jelentik: Tavaly szeptemberben a Klauzál utcai gőzfürdőben majdnem tömeges szerencsétlenség történt. Este felé ugyanis, mikor körülbelül 300 leány és asszony tartózkodott a gőzfürdőben, hirtelen koromsötétség keletkezett. A fürdőhelyiségben levő összes gázlámpák elaludtak, a mi óriási pánikot okozott. A koromsötét helyiségben nagy sivalkodás támadt s az asszonyok egymást gázolvá iparkodtak menekülni a képzelt veszedelemről. Mikor negyedóra múlva a fürdő

személyzet világosságot teremtett elő, sok vérző, összetiport nő feküdt eszméletlen állapotban a földön, sőt némelyeket félig megfulva kellett a vízből kiszedni. — Az egyik megsérült nő, Herskovits Jozefin varrónő kártérítési pört indított a gőzfürdő tulajdonosa ellen s a bíróság most megítélte a sokáig betegében fekvő Herskovits Jozefinnek száz korona munkamulasztási költséget.

§ Egy rablógyilkos beismerésben. Néhány nappal pünkösd után Heilbronuban gyalázatos módon lett egy pékmester feleségétől és kis leányostól megölve. A gyilkos a pékmester legénye volt, névszerint Mogler Ernő. A gyilkos tettét fejszecsapásokkal vitte véghez. A minap Mogler a berlini rendőrségen önként jelentkezett és itt elmondta, hogy a gyilkosságot ő követte el és Majna melletti Frankfurton át Berlinbe jött a rabolt pénzzel. Munkaadóját 5—6 fej szecsapással leterítette; de mind a három személy, amikor ő a rabolt pénzzel ellilant, még életben volt. A gyilkosság alkalmával 600 márkát lopott a gazdája pénzéből, a melyből egy öltözet ruhát vett magának, a hátramaradt pénzt pedig hölgyek társaságában verte el. Mikor kijezanodott, megtudta, hogy a rendőrség birtokában van fényképének és hogy erősen nyomoz utána. Ez a körülmény és az, hogy nagy lelkifurdalásokat érzett, okozták, hogy önként jelentkezett beismerése a rendőrségen. — A gyilkost természetesen nyomban tartóztatták.

A Grange-ház drámája.

Sherlok Holmes legújabb elbeszélése.

Írta: Conan Doyle. 7

— Lehet, hogy tévedek, de köteles vagyok ezzel a szolgálattal Hopkins barátomnak, mert igazolni akarom ezt a második látogatásomat. Nem bízom meg egészen Hopkinsban.

— Most pedig menjünk az Adelaide — Southampton vonal hajóirójába. De van még egy voral, a mely Angliából Ausztráliába hajókat küld. — Kisértsük meg az elsőnél.

Holmes beküldte névjegyet, a hajótársaság ügyvezetőjéhez. Rögön lebecsülték. Néhány perc múlva minden adat meg volt. 1895 júniusában csak egy hajó érkezett Ausztráliából, a „Rock of Gibraltar”. Az utasok jegyzékében benne volt Miss Fraser és komornájának neve is. Ezzel a hajóval jöttek. A hajótisztek a hajón ma is ugyan azok, kivéve, hogy az első hajótiszt, Jack Croker, kapitány lett és két nap múlva készült indulni a társaság új hajóján, a Bass Rockon. Ma reggel még be kellett jönnie Croker kapitánynak. Holmes óhajtott volna néhány adatot az új kapitányról. Kitűnő hajótiszt volt, páratlan a szolgálatban, de a mint a szárazra került, kétségbeesett fickó volt. Ennyit tudott meg Holmes hajótársaság irodájában. Azonnal a távirati irodába ment, onnan pedig visszament a hivatalába.

— Elfogató parancsot még nem bocsátok ki Watson, mert akkor nem lehet a dolgon többé segíteni. Tapasztaltam, hogy az én felfedezéseimmel néha nagyobb bajt esznélök mint maga a bűncselekmény. Megtanultam, hogy okos legyek.

Még este előtt bejött Hopkins rendőr felügyelő. Panaszkodni kezdett.

— Valóságos ezermester maga Holmes ur. Mintha nem is volna ember, hanem az ördögökkel cimborálna. Honnan sejtette, hogy a lopott ezüst a tó fenekén van?

— Nem tudtam.

— Hiszen azt írja, hogy vizsgáljam meg a tófenékét.

— Hst megtalálta?

— Meg.

— Nagyon örülök, hogy segitettem önnek.

— De hiszen nem segitet, csak még nehezebbé tette az esetet. Miféle betörők azok, a kik lopnak ezüstöt és aztán bedobják a tó fenekére.

— Hát biz ez különös dolog, de abból indultam ki, hogy olyan ember volt, a kinek nincs szüksége rá és s ki mielőbb szabadulni akart tőle.

— De hogy került erre az eszmére?

— Csak azt hittem, hogy lehetséges ilyesmi is. Az erkélyről kijövet ott volt a tó. Ha elakarták rejteni az ezüstöt, legjobb mód volt arra az, hogy bedobják a tóba.

— Igen, igen lehet — kiáltotta Hopkins. Érték már mindent. Még elég korán volt s féltek a tolvajok, hogy valaki meglátja náluk az utcán az ezüstöt. A tóba dobták, hogy majd kiszedik, ha megtisztul a levegő. De van ám Holmes ur még nagyobb baj is.

— Micsoda baj?

— A három Randallt ma reggel elfogták New Yorkban.

— No akkor kedves Hopkins barátom, lehetetlen, hogy reggel ők követték volna el a gyilkosságot Kentben.

— Bizony ez lehetetlen, de van még más rablóbanda is elég. Talán egy új banda mely a rendőrségnél még nem vallott. Megy már. Holmes ur?

— Megyek, megyek. Nem nyugszom, míg végére nem járok a dolognak. Isten vele Hopkins ur, én megyek.

Holmes előbb alaposan megebédelt, rágyújtott pipájára és a kandalló mellé ült. Az órájára nézett.

— Leleplezéseket várok, Watson.

— Mikor?

— Most pár p re múlva.

— De ugy-e azt hiszed, hogy kiméletlenül bántam el Hopkins-sal, hogy faképnél hagytam. Hst megmondom, mi az oka. Egy előre nem hivatalosan járok el. A mit Hopkinsnak megmondok, az hivatalos, az mind hivatalosan van megmondva és a mit neki mind nem szabad elhárkolni s az mind hivatalos akta lesz, különben hütlenséget követ el hivatalátan. Kétséges esetekben tehát mindig óvatos vagyok. Nem mondok addig semmit a míg tisztába nem jövök.

— Hát mikor lesz ez?

— Mindjárt. — Jelen leszel te is egy nagy dráma utolsó felvonásánál.

Lépteket hallottunk a lépcsőkön; az ajtó kinyílik. Nagy, hatalmas férfi lépett be. Fiatal ember volt még, aranyszínű bajuszsal, kék szemmel, tropikus nap sütötte arccal. Betette magát az ajtó, szinte lihegve, összefogott ököffel áll előttünk.

— Üljön le Croker kapitány ur. — Megkapta a sürgönyömet?

A látogató szinte belesülyedt a karosszékekbe és ingadozó, kérdő tekintettel nézett ránk.

— Megkaptam sürgönyét és pontosan megjelentem. — Hadd halljam gyorsan, mit óhaj. Mit akar velem? El akar fogni? Beszéljen uram!

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Utazásnál esélszerű. — Nélkülözhetetlen rövid használat után. Orvosilag megvizsgálva.

Bécs 1887. július 3.

Kalodont

nélkülözhetelen

Fog-Krém.

A fogak tisztán tartására, eltávolít minden szenny a foghúsok között, ártalmas szereket megsemmisít frsítő üdítő hatása, mely „Kalodont” név alatt az egész művelt világban el van terjeve, mint a legkitűnőbb fogtapasz.

— 2 —

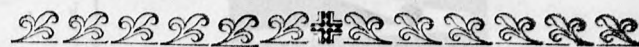
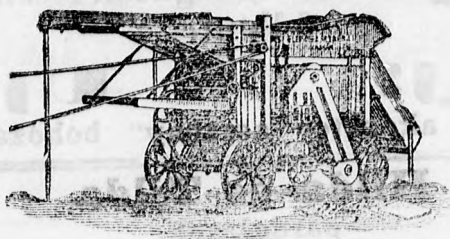
MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. május hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	12	05
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz.	este	8	24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	18
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	36
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	09
	d. e.	8	16
H.-Böszörmény	d. u.	11	11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11	20
felé	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	07
	reggel	4	35
	reggel	4	56
	d. u.	4	56
	d. u.	5	18
	reggel	9	35
	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor ér. gy. v.	reggel	7	25
A d. u. 3 ó. 29 p.-kor ér. sz. v.	reg. el	9	—
Az este 8 ó. 29 p.-kor ér. gy. v.	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor ér. sz. v.	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	2	29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv.	este	6	40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	3	29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	57
Szatmár—M.-Szegedről — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10	11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6	43
Szatmár felől — — —	este	8	04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8	19
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	este	11	31
	reggel	7	33
	d. e.	7	40
	este	6	22
	este	6	23
	d. u.	3	29
	d. u.	3	35
	d. u.	7	44
	d. u.	7	54
	reggel	5	25
	reggel	5	35
	reggel	7	15
	d. u.	3	18

FLEISHER és TARSÁ

gépgyára és vasöntődeje. Kassán, Vám-utca 11 szám.
ajánlja a gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok zsem nel tartásával célszerűen s gondosan gyártott jóbírnévü gépeit:

— Cséplőkészleteit cséplőgépeit —

Baka-élettisztító-rostait,

— Borsajtóit s szőlőzúzóit. —

gyárt további: MALOM, OLAJGYÁR és SZESZ-
GYÁR berendezéseket GÖZGÉPEKET,
GÖZKAZÁNOKAT, mindennemű SZI-
VATTYUKAT s.b.

Bizományi raktár:

Szesztina Lajos urnál

Debrecenben.

Gazdasági gépeink s egyéb gyártmányaink
árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

a

3% Magyar Jelzalog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.
3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.
3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.
3% évente 6 korona kamattal jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk
50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetésük után pedig
2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

vetek

Oriási raktára!

Tóth Gyula

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi idényre
kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszere-
léseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdő-
kádak, jégsekretyek, vas- és rézbutorok, peronos-
pora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz
való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, épít-
kezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák,
utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Csak
Selle és Kary

FREDIN

legjobb
tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

Kiváltképen ajánlatos

Boxcall, Oskaria Chevreaux

és **Lakk-lábbelikre.**

Bécs, XII/1.

ANCELOTTI MULATO

az „**Arany-bikában**“

Előleges jelentés,

Folyó hó 30-án. Pénteken lesz

Angelotti igazgatónő első fellepte.

Uj!

„Az akaratos asszony“ bohózat.

Uj!

Hilda és Tilda
párdalosok.

Valamint az összes szerződöttetett művészek fellepte.

Feltűnést kelt!!!

18 k. helyett
csak 7 kor.

Pompás metoronir-Gloria-ezüst óra. 3 erős fedéllel, ugró horitékka, gazdagon véve, pompásan járó 3 évi jót állás mellett, utánvétellel csakis

7 korona.

Uhrenf. J. könig.
Wien, VII. Westbahnesstr. 36/72.

Nyilóvirágok, csokrok, koszorúk,

Legbiztosabb és legjobb **vetemény és virágmagvak**, **gyümölcsfák, diszcszerjék, gömbákácfákat** és más kertészethe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olesó ár és pontos szállítás biztosítottik.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,

folyóiratok,

ÁRJEGYZÉKEK,

számlák,

ZÁRSZÁMADÁSOK,

BÁLI MEGHIVÓK,

TÁNCRENDEK,

FALRAGASZOK,

KÖRLEVELEK,

a legszebb kivitelben.

a „**SZABADSÁG**“

pol. napilap,

kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,

gyorsajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és pontosan, a legolcsóbb árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a

„**SZABADSÁG**“

részére

jutányosan felvétetnek.

A
„**SZABADSÁG**“

a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELŐFIZETESI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.

Fél évre 6 kor.

Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.

Fél évre 10 kor.

Negyed évre 5 kor.